

Neverjetna moč sinergije!

□□□□□□ Računalnik me je nekoč premagal v šahu, □□□□□□ toda v kick boxingu nima nobenih možnosti. □□□□□□ (Emo Philips)

Šahisti smo v zadnjem desetletju pridobili neznansko strahospoštovanje do računalniških programov. To je po svoje povsem razumljivo. Odkar je sloviti Gari Kasparov leta 1997 izgubil svoj drugi dvoboj proti super računalniku Deep Blue, so se dogodki odvijali le še v korist računalnikov.

Tako smo danes soočeni s situacijo, ko že najbolj zastarel model osebnega računalnika s solidnim šahovskim programom premaguje velemojstre kot za šalo. Človek nima v praktični igri

proti sodobnim programom prav nobenih možnosti več. To je dejstvo, s katerim se vsi lahko strinjamo in je vsako nadaljnje razpravljanje v tej smeri popolnoma odveč.

Zakaj so računalniki tako superiorni? Po mojem mnenju obstaja nekaj odgovorov.

Prvič - računalnik je stroj, ki lahko neprestano deluje z enako močjo in pri svojem delu ne pozna nihanj. Stroj se ne utruja, ne potrebuje počitka in nima fizioloških potreb. Pri človeku je seveda ravno obratno. Težko je pričakovati, da bo zdržal pet ur v popolni koncentraciji z enakim tempom delovanja. Če je človek v najboljši fizični kondiciji, bo vseeno v času partije prihajalo do kvalitetnih nihanj. Lahko bo potegnil deset briljantnih potez zapored, vedno pride tista enajsta, malo slabša, ki lahko vse pokvari.

Drugič – računalnik lahko izvede ogromno računskih operacij v zelo kratkem času. Zato se bo računalnik v zapletenih taktičnih pozicijah, ko je potrebno ogromno računanja, obnesel precej boljše od svojega človeškega nasprotnika. Človeški možgani enostavno ne zmorejo v tako kratkem času izvesti potrebnega števila računskih operacij.

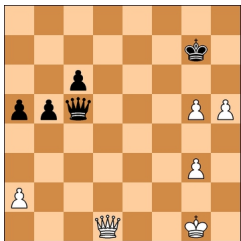
Tretjič – šahovski programi lahko v otvoritvah in zgodnji srednji igri uporabljajo zbirke šahovskih partij in šahovske knjižnice. Če šahist profesionallec pozna na pamet nekaj tisoč variant, jih lahko računalnik pri svoji igri uporablja vsaj milijon.

Četrtič – v elementarnih 6-figurnih končnicah je postala računalniška igra brezhibna, kajti obstajajo podatkovne zbirke, v katerih so te končnice izračunane do samega konca. Šahist je tudi v tem segmentu igre obsojen na mukotrpno preračunavanje variant.

Kljub vsem tem prednostim, pa šahovskim programom še marsikaj manjka. Manjka jim šahovskega znanja, na podlagi katerega bi lahko izdelali objektivno oceno pozicije. Računalniki ne planirajo, ampak le računajo in odigrajo potezo, ki naj bi bila po njihovih algoritmičnih najboljša. Dobre in slabe figure računalnik določa na podlagi vnaprej vnesenih splošnih parametrov. Dober šahist pa natančno ve, kdaj je lovec boljša figura in kdaj je močnejši skakač. Kolikokrat v

igri človek enostavno začuti, da se splača žrtvovati kmeta, kvaliteto ali figuro in na tak način spraviti nasprotnika na dolgi rok v podrejen položaj. Računalnik tega enostavno ne zmore, ker je obsojen na numerično oceno po vnaprej določenih parametrih. Najvažnejše dejstvo pa je, da lahko edinole človek združi dobre strani tehnologije in šahistovega znanja, eliminira slabe strani obeh in na koncu sprejme pravilno odločitev!

Fourie - Borštnik (18. dopisna olimpijada, predtekmovanje)

*V poziciji na diagramu je na potezi beli. Kaj vam bo predlagal računalnik? Največjo možno neumnost **Kg2??**, ker ne pričakuje enostavnega **Dd5!!** in beli lahko položi orožje.*

Računalniški programi torej niso vseмогоčni, a so v enakopravni igri vseeno močnejši od človeškega nasprotnika.

TODA - Kdo pa sploh še hoče igrati šah proti računalniku? Kot bi tekač na dolge proge in avtomatiziran avtomobil Formule ena tekmovala, kdo bo prvi na cilju. Ta tekma je vnaprej odločena. Zakaj se ne bi tekač enostavno usedel za krmilo bolida in bi bila tako človek in stroj z vzajemnim sodelovanjem, oba skupaj na cilju mnogo hitreje?

Zakaj ne bi šahisti izkoriščali podpore šahovskih programov pri svojih pripravah? Današnji vrhunski velemejstri so morda močnejši kot kdajkoli v zgodovini. Računalniški programi so še močnejši. Toda računalniška moč je popolnoma v drugem segmentu kot šahistova! TO DOPIŠNI ŠAHISTI DOBRO VEMO!

Se vam počasi svetlika, da obstaja na tem polju **velikanska moč sinergije**? Mnogi v tujini so že dojeli in to svoje spoznanje z velikimi uspehi izkoriščajo. Tudi pri nas v Sloveniji mnogi vedo. Toda vedenje ni dovolj ... Še zdaleč pa ni dovolj prenosnik, ki ga vzameš s seboj na turnir ... Tudi planiranje, da se bomo jutri usedli na ta vlak, ni ravno na mestu, kajti vlak odpelje že danes!

{jcomments on}